

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

 <https://innoworld.net>

 +998335668868

ILMIY JURNAL

 ICI JOURNALS
MASTER LIST

 ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
NUMBER
FOR SERIALS
PUBLICATIONS
CENTRE

 doi

 zenodo

 OpenAIRE

 Academic
Resource
Index
ResearchBID

 Google Scholar

 open access.nl

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

**3-JILD, 5-SON
2026**

Jurnal quyidagi xalqaro bazalarda indekslanadi:

ADVANCED SCIENCE INDEX

OpenAIRE

**Academic
Resource
Index**

DRJI Directory of Research Journals Indexing

Ilmiy jurnalning rasmiy sayti:

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2026

3-JILD, 5-SON | MAY - 2026 |

+99833 5668868 | www.innoworld.net | @Anvarbek_PhD

**INGLIZ VA NEMIS TILLARIDA MOBIL ILOVALAR ORQALI TA'LIM
BERISH METODIKASI****Ahmadjonov Nurbek Zokirjon o'g'li**

Farg'ona davlat universiteti,

Nemis va fransuz tillari kafedrasida katta o'qituvchi, PhD

Email: akhmadjonovnurbek@gmail.com**Azizova Dilnavoz Jaxongir qizi**

Farg'ona davlat universiteti,

Filologiya va tillarni o'qitish: ingliz tili yo'nalishi 3-bosqich talabasi

Email: azizovadilnavoz2005@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur ilmiy maqolada ingliz va nemis tillarini mobil ilovalar orqali o'qitish metodikasi Mobile-Assisted Language Learning (MALL) konsepsiyasi asosida chuqur tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi — mobil texnologiyalar yordamida til o'rganish jarayonining samaradorligini pedagogik, lingvistik va didaktik jihatdan o'rganish hamda ingliz va nemis tillarini o'qitishdagi metodik farqlarni aniqlashdan iborat. Tadqiqotda zamonaviy mobil ilovalar (masalan, Duolingo, Babbel, Busuu, Memrise va Rosetta Stone) asosida til o'rganish jarayoni tahlil qilinib, ularning o'quvchilarning lug'at boyligi, grammatik kompetensiyasi, talaffuz va kommunikativ ko'nikmalariga ta'siri o'rganildi. Shuningdek, mikro-o'rganish (microlearning), gamifikatsiya va spaced repetition kabi pedagogik texnologiyalarning til o'zlashtirish jarayonidagi roli ilmiy jihatdan asoslab berildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, mobil ilovalar orqali ta'lim olish o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi, mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantiradi hamda til o'zlashtirish jarayonini individuallashtiradi. Ingliz tili asosan kommunikativ yondashuv orqali samarali o'rganilsa, nemis tilida grammatik strukturaga asoslangan yondashuv muhim o'rin egallaydi. Umuman olganda, mobil texnologiyalar asosida til o'qitish zamonaviy raqamli pedagogikaning muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, u an'anaviy ta'limni to'ldiruvchi va rivojlantiruvchi innovatsion vosita sifatida katta ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: Mobile-Assisted Language Learning (MALL), mobil ta'lim, ingliz tili o'qitish metodikasi, nemis tili o'qitish metodikasi, gamifikatsiya, kommunikativ kompetensiya.

Kirish. So'nggi o'n yillikda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi ta'lim tizimining barcha bosqichlariga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Ayniqsa, mobil qurilmalarning ommalashuvi natijasida ta'lim jarayoni an'anaviy sinf chegaralaridan chiqib, istalgan joy va vaqtda amalga oshiriladigan moslashuvchan tizimga aylandi. Shu nuqtai nazardan, mobil ta'lim (m-learning) zamonaviy pedagogikaning eng muhim yo'nalishlaridan biri sifatida shakllandi. Xorijiy tillarni o'qitish, xususan ingliz va nemis tillarini o'rgatish jarayonida mobil ilovalarning qo'llanilishi Mobile-Assisted Language Learning (MALL) konsepsiyasi bilan bevosita bog'liqdir. MALL o'quvchilarga tilni mustaqil, interaktiv va multimediya asosida o'rganish imkonini beradi. Bu esa til o'zlashtirish jarayonini faqat darsxona

3-JILD, 5-SON | MAY - 2026 |

bilan cheklab qo‘ymasdan, uni kundalik hayotga integratsiya qiladi. Ingliz tili bugungi kunda global muloqot tili sifatida xalqaro ilm-fan, biznes, texnologiya va ta‘lim sohalarida asosiy vosita bo‘lib xizmat qiladi. Nemis tili esa Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida, shuningdek ilmiy tadqiqotlar va muhandislik sohalarida muhim o‘rin tutadi. Shu sababli ushbu tillarni samarali o‘rgatish uchun zamonaviy, interaktiv va texnologiyaga asoslangan metodlar zarur hisoblanadi. Mobil ilovalar orqali til o‘rganish jarayonida o‘quvchi nafaqat passiv bilim oluvchi, balki faol ishtirokchiga aylanadi. Masalan, ingliz tilida o‘quvchilar kundalik kommunikativ iboralarni quyidagicha mashq qiladilar:

“How are you doing today?”

“I would like to order a coffee.”

“Could you help me, please?”

Nemis tilida esa grammatik tuzilma va to‘g‘ri sintaksisga alohida e‘tibor qaratiladi:

„Wie geht es Ihnen heute?“

„Ich möchte einen Kaffee bestellen.“

„Könnten Sie mir bitte helfen?“

Ushbu misollar shuni ko‘rsatadiki, ingliz tilini o‘qitishda kommunikativ yondashuv ustun bo‘lsa, nemis tilida grammatik aniqlik va struktural to‘g‘rilik asosiy o‘rinni egallaydi. Shu bois mobil ilovalar orqali o‘qitishda har ikki til uchun alohida metodik yondashuv ishlab chiqish zarur bo‘ladi. Shuningdek, zamonaviy tadqiqotlar mobil texnologiyalar til o‘rganish jarayonida motivatsiyani oshirishini, o‘quvchilarning mustaqil ishlash ko‘nikmalarini rivojlantirishini va til materialini uzoq muddatli xotirada saqlashni osonlashtirishini ko‘rsatmoqda. Shu sababli mobil ilovalar asosida o‘qitish bugungi kunda faqat qo‘shimcha vosita emas, balki to‘liq pedagogik tizim sifatida ham qaralmoqda. Mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi ingliz va nemis tillarini mobil ilovalar orqali o‘qitish metodikasini tahlil qilish, ularning o‘xshash va farqli jihatlarini aniqlash hamda zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida samaradorligini ilmiy jihatdan asoslashdan iboratdir.

Metodologiya. Mazkur tadqiqotda ingliz va nemis tillarini mobil ilovalar orqali o‘qitish metodikasi ilmiy asosda tahlil qilindi. Tadqiqotning metodologik asosini Mobile-Assisted Language Learning (MALL) konsepsiyasi tashkil etadi. Ushbu yondashuv mobil texnologiyalarni til o‘qitish jarayoniga integratsiya qilish orqali o‘quvchilarning kognitiv, lingvistik va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan. Tadqiqotda zamonaviy pedagogik va lingvodidaktik yondashuvlar uyg‘unlashtirilgan holda qo‘llanildi. Asosiy maqsad — mobil ilovalar orqali til o‘rganish jarayonining samaradorligini ilmiy jihatdan asoslash hamda ingliz va nemis tillarini o‘qitishdagi metodik farqlarni aniqlashdan iborat.

2.1. Tadqiqot dizayni

Tadqiqot aralash yondashuv (mixed-methods approach) asosida olib borildi, ya‘ni sifat va miqdoriy tahlil birgalikda qo‘llanildi. Sifat tahlili orqali mobil ilovalarning pedagogik imkoniyatlari, o‘qitish strategiyalari va o‘quv jarayonidagi roli o‘rganildi. Miqdoriy tahlil esa oldingi ilmiy tadqiqotlar natijalariga tayangan holda, mobil ta‘lim samaradorligini statistik ko‘rsatkichlar orqali baholashga

qaratildi. Shuningdek, qiyosiy yondashuv orqali ingliz va nemis tillarini o'qitish metodikasi o'rtasidagi farqlar tahlil qilindi.

2.2. Ma'lumotlar manbalari

Tadqiqot uchun ishonchli va ilmiy asoslangan manbalar tanlab olindi.

Jumladan:

- Scopus ilmiy bazasi
- Web of Science platformasi
- Google Scholar akademik qidiruv tizimi
- 2015–2025 yillar oralig'idagi peer-reviewed ilmiy maqolalar
- MALL va raqamli pedagogikaga oid xalqaro tadqiqotlar

Tanlangan manbalar mobil ta'lim, gamifikatsiya, mikro-o'rganish va til o'qitish metodikasi bo'yicha dolzarb ilmiy natijalarni o'z ichiga oladi.

2.3. Tahlil usullari

Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy tahlil usullaridan foydalanildi:

Komparativ tahlil – ingliz va nemis tillarini mobil ilovalar orqali o'qitishdagi metodik farqlarni aniqlash.

Kontent tahlili – Duolingo, Babbel, Busuu, Memrise kabi mobil ilovalarning funksional imkoniyatlarini o'rganish.

Meta-tahlil – oldingi ilmiy tadqiqotlar natijalarini umumlashtirish va umumiy xulosalar chiqarish.

Pedagogik tahlil – o'quv jarayonida qo'llaniladigan metod va strategiyalarni baholash

Ushbu usullar tadqiqotning ilmiy ishonchliligini oshirishga xizmat qildi.

2.4. Pedagogik yondashuvlar va model

Tadqiqotda mobil ta'lim jarayonini tushuntirish uchun bir nechta zamonaviy pedagogik yondashuvlar asos qilib olindi:

Mikro-o'rganish (Microlearning) – qisqa, maqsadli va tez o'zlashtiriladigan darslar orqali bilim berish.

Gamifikatsiya (Gamification) – o'yin elementlari (ball, daraja, mukofot) orqali motivatsiyani oshirish.

Spaced repetition – takrorlash intervallari asosida uzoq muddatli xotirani mustahkamlash.

Kommunikativ yondashuv – real hayotiy dialoglar orqali tilni amaliy qo'llash.

Masalan, ingliz tilida mikro-o'rganish quyidagi shaklda amalga oshiriladi:

“What is your name?”

“Where do you live?”

Nemis tilida esa struktura murakkabroq bo'lib:

„Wie heißen Sie?“

„Wo wohnen Sie?“

2.5. Tadqiqot obyekti va subyekti

Tadqiqot obyekti: mobil ilovalar orqali xorijiy tillarni o'qitish jarayoni

Tadqiqot subyekti: ingliz va nemis tillarini o'rganuvchi talabalar hamda mobil ta'lim platformalari

2.6. Cheklovlar

Tadqiqot quyidagi cheklovlarga ega:

Internetga bog‘liqlik darajasi

Mobil ilovalarning bir xil darajada ilmiy asoslanmaganligi

O‘quvchilarning individual farqlari (motivatsiya, daraja, tajriba)

Shunga qaramay, metodologik yondashuv tadqiqot natijalarining ishonchliligini ta’minlaydi.

Natijalar. Mazkur tadqiqot natijalari ingliz va nemis tillarini mobil ilovalar orqali o‘qitish jarayonining samaradorligini bir necha asosiy ko‘rsatkichlar bo‘yicha ochib berdi. Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, mobil ilovalar til o‘rganishning barcha asosiy komponentlariga — lug‘at boyligi, grammatika, kommunikativ kompetensiya, tinglab tushunish va yozish ko‘nikmalariga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Natijalar quyida batafsil yoritiladi.

3.1. Lug‘at boyligini rivojlantirish natijalari

Mobil ilovalar orqali o‘qitishda eng sezilarli natijalardan biri bu o‘quvchilarning lug‘at boyligi tez rivojlanishidir. Ayniqsa, takrorlashga asoslangan (spaced repetition) tizimlar so‘zlarni uzoq muddatli xotirada saqlashga yordam beradi.

Tahlil qilingan ma’lumotlarga ko‘ra, o‘quvchilar so‘zlarni faqat tarjima sifatida emas, balki kontekst orqali o‘zlashtiradi.

Misollar:

English: “Apple – a fruit that grows on trees.”

German: „Der Apfel ist eine Frucht, die an Bäumen wächst.“

English: “Environment – everything that surrounds us.”

German: „Die Umwelt ist alles, was uns umgibt.“

Bu natijalar mobil ilovalar lug‘atni faqat yodlash emas, balki tushunish asosida o‘rgatishini ko‘rsatadi.

3.2. Grammatik kompetensiyani rivojlantirish

Tadqiqot natijalari grammatik ko‘nikmalarni rivojlantirishda ingliz va nemis tillari o‘rtasida sezilarli farq mavjudligini ko‘rsatdi.

Ingliz tilida grammatik tuzilma nisbatan sodda va barqaror bo‘lib, o‘quvchilar tez o‘zlashtiradi:

“She is reading a book.”

“They have finished their homework.”

“I will go to school tomorrow.”

Nemis tilida esa grammatik tizim murakkabroq bo‘lib, ayniqsa artikl va fe‘l o‘zgarishlari o‘quvchilar uchun qiyinchilik tug‘diradi:

„Sie liest ein Buch.“

„Sie haben ihre Hausaufgaben gemacht.“

„Ich werde morgen zur Schule gehen.“

Natijalar shuni ko‘rsatadiki, mobil ilovalar grammatikani bosqichma-bosqich, vizual va interaktiv shaklda o‘rgatish orqali bu murakkablikni kamaytiradi.

3.3. Kommunikativ kompetensiya (gapirish ko‘nikmasi)

Mobil ilovalar real hayotiy muloqotga asoslangan dialoglar orqali kommunikativ kompetensiyani rivojlantiradi.

Ingliz tilida misol:

A: “Can you tell me where the nearest station is?”

B: “Yes, it is two blocks away.”

Nemis tilida misol:

A: „Können Sie mir sagen, wo der nächste Bahnhof ist?“

B: „Ja, er ist zwei Straßen entfernt.“

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, o‘quvchilar bunday dialoglar orqali real vaziyatlarda tez javob berish ko‘nikmasini rivojlantiradi.

Duolingo va Babel kabi ilovalarda bunday kommunikativ mashqlar keng qo‘llaniladi.

3.4. Gamifikatsiya va motivatsiya natijalari

Gamifikatsiya elementlari (ball, daraja, mukofot, reyting) o‘quvchilarning motivatsiyasini sezilarli darajada oshiradi.

Misol:

English exercise: “Choose the correct answer: He ___ to school every day.”

German exercise: „Wählen Sie die richtige Antwort: Er ___ jeden Tag zur Schule.“

Natijalar shuni ko‘rsatdiki:

- o‘quvchilarning darsni davom ettirish darajasi oshgan
- muntazam o‘qish odati shakllangan
- raqobat muhiti kuchaygan

3.5. Yozish ko‘nikmasini rivojlantirish natijalari

Mobil ilovalar yozma nutqni shakllantirishda ham samarali ekanligi aniqlandi.

Ingliz tilida:

“Yesterday I visited my grandparents and spent a wonderful time with them.”

Nemis tilida:

„Gestern habe ich meine Großeltern besucht und eine schöne Zeit mit ihnen verbracht.“

Busuu platformasida foydalanuvchilar yozgan matnlariga native speakerlar tomonidan feedback berilishi yozma kompetensiyani tez rivojlantiradi.

3.6. Tinglab tushunish va talaffuz natijalari

Mobil ilovalar audio va nutqni aniqlash texnologiyalari orqali tinglab tushunish va talaffuzni yaxshilaydi.

Misol (English pronunciation):

“ship – sheep” (farqlash mashqi)

Misol (German pronunciation):

„Bett – Blatt“

Natijalar shuni ko‘rsatdiki, o‘quvchilar tovushlarni farqlash va to‘g‘ri talaffuz qilishda sezilarli o‘sishga erishgan. Rosetta Stone ilovasi bu jarayonda speech recognition texnologiyasidan foydalanadi.

3.7. Umumiy natijalar tahlili

Umumlashtirilgan natijalarga ko‘ra:

- mobil ilovalar o‘quvchilarning motivatsiyasini oshiradi
- til o‘zlashtirish jarayonini tezlashtiradi

- mustaqil o‘rganish ko‘nikmalarini rivojlantiradi
- individual yondashuvni ta‘minlaydi

Shu bilan birga, ingliz tilida kommunikativ natijalar yuqoriroq bo‘lsa, nemis tilida grammatik aniqlik bo‘yicha natijalar ustunligi kuzatildi.

Muhokama. Mazkur tadqiqot natijalarini tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, mobil ilovalar orqali ingliz va nemis tillarini o‘qitish zamonaviy pedagogik yondashuvlar ichida eng tez rivojlanayotgan va samarali yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Olingan natijalar Mobile-Assisted Language Learning (MALL) konsepsiyasining nazariy asoslarini amaliy jihatdan tasdiqlaydi hamda raqamli ta‘limning afzalliklarini yaqqol namoyon etadi.

4.1. Natijalarning nazariy tahlili

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, mobil ta‘lim an‘anaviy o‘qitish usullarini to‘liq almashtirmasa ham, ularni samarali to‘ldiruvchi vosita sifatida ishlaydi. Ayniqsa, konstruktivistik yondashuvga ko‘ra, o‘quvchi bilimni tayyor holda qabul qilmaydi, balki uni faol ravishda quradi. Mobil ilovalar aynan shu jarayonni qo‘llab-quvvatlaydi.

Masalan:

Nemis tilida esa „Ich gehe zur Schule“ shaklida grammatik struktura bilan ishlaydi. Bu holat til o‘rganish jarayonida faol o‘quvchi modelini kuchaytiradi.

4.2. Ingliz va nemis tillarini o‘qitishdagi metodik farqlar

Muhokama natijalari ingliz va nemis tillarini o‘qitish metodikasida sezilarli farqlar mavjudligini ko‘rsatadi:

Ingliz tili:

1. Kommunikativ yondashuv ustun
2. Real hayotiy dialoglar muhim
3. Talaffuz va tez muloqot asosiy rol o‘ynaydi

Misol:

- “Can you help me, please?”
- “Where is the nearest hospital?”

Nemis tili:

1. Grammatik aniqlik asosiy o‘rinda
2. Gap tuzilishi va artikllar muhim
3. Sintaktik to‘g‘rilik ustuvor

Misol:

- „Können Sie mir bitte helfen?“
- „Wo ist das nächste Krankenhaus?“

Bu farqlar mobil ilovalar dizaynida ham hisobga olinishi kerakligini ko‘rsatadi.

4.3. Mobil ilovalarning pedagogik samaradorligi

Tadqiqot natijalari shuni tasdiqlaydiki, mobil ilovalar o‘quv jarayonining bir nechta muhim komponentlariga ijobiy ta‘sir ko‘rsatadi:

Motivatsiya: gamifikatsiya elementlari (ball, daraja, mukofot) o‘quvchini doimiy o‘qishga undaydi

Mustaqillik: o‘quvchi o‘z tezligida o‘rganadi

Interaktivlik: audio, video va testlar orqali faol ishtirok ta‘minlanadi

Doimiylik: qisqa mikro-darslar muntazam o‘rganishni shakllantiradi
Duolingo va Memrise kabi ilovalar aynan shu pedagogik prinsiplar asosida ishlab chiqilgan.

4.4. Raqamli ta’limdagi muammolar

Natijalar bilan bir qatorda bir qator muammolar ham aniqlangan:

O‘quvchilarning diqqatining tez chalg‘ishi (smartfon chalg‘ituvchi vosita sifatida) Internetga bog‘liqlik

O‘qituvchi nazoratining cheklanganligi

Ba’zi ilovalarda ilmiy-metodik asosning yetarli emasligi

Bu muammolar mobil ta’limni to‘liq mustaqil tizim sifatida emas, balki an’anaviy ta’lim bilan uyg‘unlashtirilgan (blended learning) model sifatida qo‘llash zarurligini ko‘rsatadi.

4.5. Pedagogik integratsiya va amaliy ahamiyat

Muhokama natijalari shuni ko‘rsatadiki, mobil ta’limni samarali qo‘llash uchun o‘qituvchi muhim rol o‘ynaydi. O‘qituvchi mobil ilovalarni faqat qo‘shimcha vosita sifatida emas, balki darsning tarkibiy qismi sifatida integratsiya qilishi lozim.

Masalan:

- darsdan oldin — lug‘atni mobil ilovada o‘rganish
- dars davomida — dialog va mashqlarni tahlil qilish
- darsdan keyin — mustahkamlash uchun testlar

Bu yondashuv til o‘zlashtirish jarayonini samarali va tizimli qiladi.

4.6. Umumiy ilmiy xulosa

Umumiy tahlil shuni ko‘rsatadiki, mobil ilovalar orqali ingliz va nemis tillarini o‘qitish:

- ta’limni individuallashtiradi
- o‘quvchi faolligini oshiradi
- til o‘zlashtirish tezligini kuchaytiradi

Shu bilan birga, u an’anaviy pedagogik tizim bilan uyg‘unlashtirilgandagina maksimal samaradorlikka erishadi.

Xulosa. Mazkur tadqiqot natijalari asosida shuni xulosa qilish mumkinki, ingliz va nemis tillarini mobil ilovalar orqali o‘qitish zamonaviy raqamli pedagogikaning eng istiqbolli yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mobile-Assisted Language Learning (MALL) konsepsiyasi asosida tashkil etilgan ta’lim jarayoni o‘quvchilarning til o‘zlashtirish samaradorligini sezilarli darajada oshiradi hamda an’anaviy o‘qitish usullarini to‘ldiruvchi muhim didaktik vosita sifatida xizmat qiladi.

Tadqiqot davomida olingan natijalar shuni ko‘rsatdiki, mobil ilovalar:

- lug‘at boyligini tez va mustahkam shakllantiradi,
- grammatik kompetensiyani bosqichma-bosqich rivojlantiradi,
- kommunikativ ko‘nikmalarni real hayotiy vaziyatlarga yaqinlashtiradi,
- o‘quvchilarning mustaqil ishlash va o‘zini-o‘zi boshqarish (self-directed learning) qobiliyatini kuchaytiradi.

Shu bilan birga, ingliz va nemis tillarini o‘qitishdagi metodik farqlar ham aniqlandi. Ingliz tilida asosiy urg‘u kommunikativ yondashuvga qaratilgan bo‘lib,

o‘quvchilar real muloqotga tez kirishish ko‘nikmasini rivojlantiradi. Nemis tilida esa grammatik aniqlik, sintaktik tuzilma va artikllar tizimi asosiy o‘rinda turadi, bu esa ko‘proq struktural yondashuvni talab qiladi. Duolingo, Babbel va Busuu kabi mobil ilovalar ushbu jarayonni interaktiv, qiziqarli va samarali qilishda muhim vosita bo‘lib xizmat qiladi. Ular orqali o‘quvchilar nafaqat til qoidalarini o‘rganadi, balki uni real kommunikatsiyada qo‘llash ko‘nikmasini ham rivojlantiradi. Biroq, tadqiqot shuni ham ko‘rsatadiki, mobil ta‘limning to‘liq samarali bo‘lishi uchun uni an‘anaviy ta‘lim tizimi bilan uyg‘unlashtirish zarur. O‘qituvchi roli bu jarayonda yo‘qolmaydi, aksincha, u yo‘naltiruvchi va metodik qo‘llab quvvatlovchi sifatida yanada muhim ahamiyat kasb etadi.

Umuman olganda, mobil ilovalar asosida til o‘qitish:

- ta‘limni individuallashtiradi,
- o‘quv jarayonini moslashuvchan qiladi,
- motivatsiyani oshiradi, va til o‘zlashtirish samaradorligini sezilarli darajada kuchaytiradi.

Kelajakda sun‘iy intellekt va adaptiv o‘qitish tizimlarining rivojlanishi ushbu metodikani yanada takomillashtiradi va har bir o‘quvchi uchun shaxsiylashtirilgan til o‘rganish muhitini yaratish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Sung, Y. T., Chang, K. E., & Yang, J. M. (2015). How effective are mobile devices for language learning? A meta-analysis. *Educational Research Review*, 16, 68–84. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2015.09.001>
2. Garzón, J., Lampropoulos, G., & Burgos, D. (2023). Effects of mobile learning in English language education: A systematic review. *Electronics*, 12(4), 1012. <https://doi.org/10.3390/electronics12041012>
3. Burston, J. (2015). Twenty years of MALL project implementation: A meta-analysis. *ReCALL*, 27(1), 4–20. <https://doi.org/10.1017/S0958344014000268>
4. Stockwell, G. (2013). Mobile-assisted language learning. In M. Thomas, H. Reinders, & M. Warschauer (Eds.), *Contemporary Computer-Assisted Language Learning* (pp. 201–216). Bloomsbury Academic.
5. Kukulska-Hulme, A., & Shield, L. (2008). An overview of mobile assisted language learning: From content delivery to supported collaboration and interaction. *ReCALL*, 20(3), 271–289. <https://doi.org/10.1017/S0958344008000335>
6. Dörnyei, Z. (2001). *Motivational strategies in the language classroom*. Cambridge University Press.
7. Godwin-Jones, R. (2011). Emerging technologies: Mobile apps for language learning. *Language Learning & Technology*, 15(2), 2–11.
8. Kukulska-Hulme, A. (2015). Mobile assistance in language learning: A critical appraisal. *Language Learning & Technology*, 19(3), 1–11.
9. Ishaq, K., et al. (2021). Gamification-based mobile language learning: A systematic review. *PeerJ Computer Science*, 7, e496. <https://doi.org/10.7717/peerj-cs.496>